

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківська система

Освітня програма Фінанси, банківська справа і страхування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа і страхування

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1_від 28.08.2023р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Банківська система
Освітня програма	Фінанси, банківська справа і страхування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа і страхування
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 32 год. Семінарські заняття – 32 год. Самостійна робота – 116 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/355

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу
<p>Мета - підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері банківської справи та страхування, які здатні розв'язувати складні прикладні завдання та вирішувати проблеми, що виникають на різних рівнях економічної системи, в умовах ризику та невизначеності.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none">
1) ознайомити студентів із теоретичними основами організації банківської системи; порядком здійснення банківських операцій; законами, дотримання котрих забезпечує правильність їх здійснення;
2) на понятійному рівні розкрити студентам тенденції розвитку сучасної банківської системи;
3) навчити студентів практичним навичкам та вмінням для подальшого практичного застосування.
Компетентності
<p style="text-align: center;">Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.</p> <p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня(з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)</p> <p>.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові) компетентності</p>

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи і страхування

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

Програмні результати навчання

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Суть та організація банківської діяльності	Розуміти суть і структуру банківської системи, сутність та види банків; функції банків; види банківських операцій; органи управління банку, структурні підрозділи банку.	Тести, питання, реферат и
2	Основи організації та функціонування НБУ	Розуміти організаційно-правові основи діяльності НБУ; основні принципи функціонування; функції та операції НБУ.	Тести, питання, реферат

3	Операції банків із формування ресурсної бази.	Розуміти сутність, структуру і порядок формування власного капіталу банку; сутність та структуру зобов'язань банків; депозитні операції банків ; порядок залучення ресурсів на міжбанківському ринку; залучення банком коштів шляхом випуску боргових цінних паперів.	Тести, питання, практичні завдання
4	Операції банків із організації розрахунків в і обслуговування платіжного обороту	Розуміти порядок відкриття, ведення та закриття рахунків клієнтів банку; сутність розрахункових відносин, принципи їх організації в економіці, особливості проведення і документального оформлення безготівкових розрахунків; організацію міжбанківських розрахунків.	Тести , питання, практичні завдання
5	Касові операції банків і організація готівкового обігу	Розуміти суть, принципи та завдання організації готівково-грошового обігу в економіці; порядок організації готівкових розрахунків та порядок оформлення касових операцій на підприємствах, порядок визначення строків здавання готівкової виручки (готівки) та розрахунку ліміту каси; організація касових операцій в банках	Тести , питання, практичні завдання
6	Кредитні операції банків	Розуміти суть і види банківських кредитів; принципи банківського кредитування; суть та основні етапи процесу банківського кредитування; поняття кредитоспроможності позичальника; форми забезпечення кредиту	Тести , питання, практичні завдання
7	Операції банків із цінними паперами	Розуміти суть і види банківських операцій із цінними паперами; інвестиційні операції та інвестиційна стратегія банків; формування портфеля цінних паперів; ризики фондового ринку та методи управління ними; операції банків як професійних учасників фондового ринку.	Тести, питання, практичні завдання
8	Операції банків із іноземною валютою	Розуміти законодавче регулювання валютних операцій в Україні; поняття та види валютних операцій банків; основні форми міжнародних розрахунків, контроль за валютною позицією банку.	Тести , питання, практичні завдання
9	Нетрадиційні банківські операції	Розуміти суть банківських гарантій ; лізингові операції банків; факторингові операції банків; операції з банківськими металами.	Тести , питання
10	Регулювання діяльності	Розуміти необхідність та завдання банківського регулювання та нагляду; форми регулювання діяльності банків; порядок	Тести , питання, практичні

	банків та забезпечення їх фінансової стійкості	створення, реєстрації та ліцензування банківської діяльності; методи банківського нагляду ; економічні нормативи регулювання діяльності банків, порядок обов'язкового резервування коштів банками; методику оцінки ефективності діяльності банку.	ні завдання
--	--	---	-------------

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське/практичне заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			-
Семінарські/практичні з-тя		3	3	3		3	3	3	3		3		3	3					30
Самостійна р-та															10				10
Індивідуальні завдання																10			10
Залік /Екзамен																		50	50
Всього за тиж-нь		3	3	3		3	3	3	3		3		3	3	10	10		50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	<p>Наявні навчально-методичні матеріали: розроблені силабус, методичні рекомендації до практичних занять, організації самостійної роботи студентів, методичні рекомендації до виконання контрольних та розрахункових робіт.</p> <p>Для навчання використовується мультимедійне обладнання: проектори для презентацій та інтерактивний сенсорний монітор.</p> <p>Навчальний процес забезпечується інформаційними, навчальними, методичними ресурсами, розміщеними на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/, наявністю корпоративної пошти. Функціонують комп'ютерні класи, наукова бібліотека університету з бездротовим (wi-fi) та доступом до мережі Інтернет, ресурси якої доступні через сайт університету: http://lib.pnu.edu.ua/, http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php., електронний репозитарій: http://lib.pu.if.ua:8080/.</p>
-----------------------------------	--

Література:

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-111 від 07.12.2000, зі змінами.
2. Закон України “Про валюту і валютні операції”; № 2473-VIII від 21.06.2018
3. Закон України “Про Національний банк” № 679-XIV від 20.05.1999 (зі змінами)
4. Закон України “Про платіжні послуги” від 30.06.2021 (зі змінами).
5. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затверджена Постановою Правління НБУ 29 липня 2022 року Київ № 162
6. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг, затверджена Постановою Правління НБУ 29.07.2022 № 163).
7. Положення про ліцензування банків, затверджене Постановою Правління НБУ 22.12.2018 № 149 (зі змінами).
8. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи 17.09.2015 № 615 (зі змінами)
9. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ №368 від 28.08.2001 (зі змінами).
10. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України, затверджене Постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 1
11. Банківська система [Текст]: підручник / за ред. М.І.Крупки. Рек. МОН. Львів : ЛНУ, 2013. 556 с.
12. Кузнецова, С. А. Банківська система [Текст]: навч. посібник. Рек. МОН. К. : ЦУЛ, 2017. 400 с.
13. Основи сучасного банківництва [Текст]: навч. посібник / Новак А. та ін. ; пер. з польської А. Дідух. Львів : Растр-7, 2017. 240 с.
14. Скоморович, І. Банківські операції [Текст]: навч. посіб. Рек. МОН. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2010. 556 с.
15. Левандівський, О. Т. Банківські операції [Текст]: навч. посібник. Рек. МОН. К. : Знання, 2012. 463 с.
16. Прасолова, С. П. Банківські операції [Текст]: навч. посібник та практикум. Рек. МОН. К. : ЦУЛ, 2013. 568 с.
17. Криховецька З. М. Методичні вказівки до змісту та структури практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи з курсу «Банківська система» [для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування»], 2022. 2 вид. 96 с.
18. Криховецька З.М. Банківська система: мультимедійний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 280 с.
19. Криховецька З.М. Роль та особливості діяльності банків на ринку цінних паперів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий*

журнал. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2021. Вип. 17. Т. 1.С.215-231.

20.Криховецька З.М., Кохан І.В. Проблеми та шляхи вдосконалення формування фінансових ресурсів банків. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 39

21.Криховецька З.М.,Калимун Н.М. Розвиток банківського кредитування малого бізнесу в Івано-Франківській області. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск №21. 2018. –С.596-603

22.Криховецька З.М.,Левандівський О.Т. Сутність і напрями розвитку банківських інновацій. *Економіка і держава*. №8. 2022. С.56-61

23.Криховецька З.М., Мигович Т.М. Роль банків із участю держави у забезпеченні фінансової стабільності національної економіки в умовах війни. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №4. С.53-63

24.Левандівський О.Т., Криховецька З.М., Кохан І.В. Сучасні тенденції функціонування банківської системи України. *Агросвіт*. 2023. №3-4. С.97-104

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра фінансів, вул. Шевченка, 57 , ауд. 801. Тел. +38 (0342) 55-32-32 e-mail: kfin@pnu.edu.ua сайт: https://kfin.pnu.edu.ua
Викладач	к.е.н., доц. Криховецька З.М.
Контактна інформація викладача	zoriana.krykhovetska@pnu.edu.ua +38(066)4717708

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».
Пропуски занять (відпрацювання)	Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).
Виконання завдання пізнішевстановленого терміну	Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	5 додаткових балів на екзамені за участь у міжнародних конференціях з публікацією тез.
Неформальна освіта	Можливість зарахування додаткових 10 балів до іспиту за проходження курсів з Банківської системи на платформі Coursera.

Викладач _____

Криховецька З.М.